

بررسی رابطه بین برپایی نمایش های خیابانی و سرمایه اجتماعی در فضاهای شهری تهران

مرتضی خیاط پور نجیب^۱، *، احسان رنجبر^۲، قطب الدین صادقی^۳

۱ و * - دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، گروه شهرسازی، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران khayatpour@yahoo.com

۲ - دکترای معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس تهران، ایران

۳ - دکترای هنرهای نمایشی، گروه نمایش، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

چکیده

فضاهای شهری و مناسبات اجتماعی، به صورت انکار پذیری با هم پیوند دارند؛ کنش اجتماعی با فضاهای شهری شکل می گیرد و این فضاها خود، توسط اجتماع تولید می شوند. نمایش خیابانی یکی از پدیده های هنری مردم پسند جدید است که به ویژه از نظر ارتباط با خرده فرهنگ ها، فرهنگ جوانان و هنر خیابانی در شهرهای بزرگ مورد توجه قرار گرفته است. اهمیت برپایی نمایش های خیابانی تا بدان حد است که امروزه وجود این کاربری به عنوان یکی از شاخص های توسعه یافتگی جوامع به حساب می آید. به طور یقین تغییر معابر و مکان های عمومی به مکان نمایش، و نوع نگاه مردم و عابران به این مقوله، خود مباحث قابل پژوهشی را در عرصه طراحی شهری و تأثیر خیابانی مطرح می کند، که در ایران و به طور کلی بسیار کم به این موضوع پرداخته شده است. این پژوهش از اولین بررسی ها در این زمینه است که نقش برپایی نمایش های خیابانی در ایجاد تعاملات و سرمایه اجتماعی در فضاهای عمومی شهر تهران را بررسی می کند. در این پژوهش محوطه خانه هنرمندان تهران به عنوان یکی از پاتوق های اصلی نمایش خیابانی ایران مورد بررسی قرار گرفته است. در این پژوهش ترکیبی از روش های تحلیلی و توصیفی بهره گرفته شده که ضمن جمع آوری اطلاعات به صورت مشاهده ای، پرسش نامه و مطالعات میدانی با تحلیل داده ها در محیط نرم افزار و تهیه جداول و نمودارها به تجزیه و تحلیل موضوع پرداخته شده است. استنباط آماری از داده ها مشخص ساخت که نمایش های خیابانی از مهم ترین عوامل مؤثر در ایجاد تعاملات و سرمایه اجتماعی در فضاهای عمومی شهر تهران هستند و مناسب سازی فضای شهری برای برپایی نمایش های خیابانی، اقدام مؤثری برای افزایش تعاملات اجتماعی و کیفیت فضاهای عمومی شهری است.

واژه های کلیدی: نمایش خیابانی؛ فضای شهری؛ تعامل اجتماعی؛ سرمایه اجتماعی